

Prizadevanja za moderno proizvodnjo

Si predstavljate štiri tisoč ton plastičnih cevi ali 120 ton vezalk, trakov in elastike? Najbrž ne, saj je to količina, ki jo v trgovini ni mogoče videti skupaj. Tudi v Totri, tovarni, kjer nastajajo ti proizvodi, se ne da potošiti te radovednosti, saj ta številka pomeni njihovo letoletno proizvodnjo. Totra, ki sta jo pred 60 leti ustanovila ljubljanska trgovca Karol Govekar in Eduard Praprotnik kot podjetje za izdelovanje trakov, odtod tudi njeno ime, je danes vodilna jugoslovanska tovarna vezalk, saj z njimi oskrbuje okoli 80 odstotkov obutvene industrije v naši državi. Zdaj je v delovni organizaciji, ki se deli na dva tozda in delovno skupnost skupnih služb, zaposlenih 278 delavcev, ob nastanku pa jih je bilo le 18.

V Totri so vrsto let delali le pozamenterske izdelke, sprva le vezalke, kasneje tudi razne vrvice, trakove in elastiko, zdaj pa več kot polovico celotnega dohodka tovarne ustvarijo v tozdu Izdelki iz plastičnih mas. V glavnem so to plastične cevi iz polietilena in polivinilklorida, ki se uporabljajo za vodovod, kanalizacijo, plinovod, drenažo in talno grejete po sistemu Totraterm; prav zdaj pa uvajajo sistem za toplo in hladno sanitarno vodo, imenovan Totrasaniterm, ki ima nekatere prednosti pred do sedaj znanimi načini. Predvsem ga odlikujejo hitra in enostavna montaža ter obstojnost proti koroziji. Z izdelavo plastičnih cevi so se v Totri pričeli ukvarjati pred 26 leti.

V tozdu Pozamenterja so pred štirimi leti poleg pletilnih strojev uvedli tudi tkalske stroje za izdelavo vezalk, ki pomenijo polovico proizvodnje tega tozda. Čeprav so ti stroji zadnja beseda tehnike, niso univerzalni; to pomeni, da je na določenem stroju mogoče delati le eno vrsto vezalk. Ker pa tudi ti dodatki k obutvi sledijo

modnim trendom, morajo v Totri razpolagati z različnimi stroji, ki zato nikoli niso vsi zasedeni hkrati. Kateri stroj se vrti, je od-

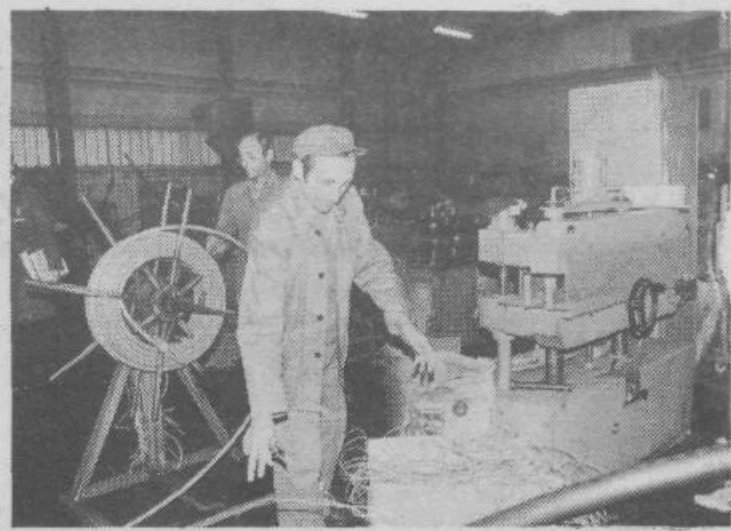
visno od tipa vezalke, lahko je debela ali tanka, ploščata ali okrogla, taka, kot jo ta čas zahteva trg.

V tem letu nameravajo v Totri pričeti z modernizacijo opreme v tozdu Izdelki iz plastičnih mas, ki naj bi bila končana leta 1990. Novi stroji naj bi pripomogli k hitrejšemu prilaganju potrebam trga. Poleg večje učinkovitosti in manjše porabe energije naj bi ta modernizacija prinesla tudi višjo izobrazbeno strukturo zaposlenih, ki jo zahteva nova tehnologija. Ti stroji jim bodo, zaradi

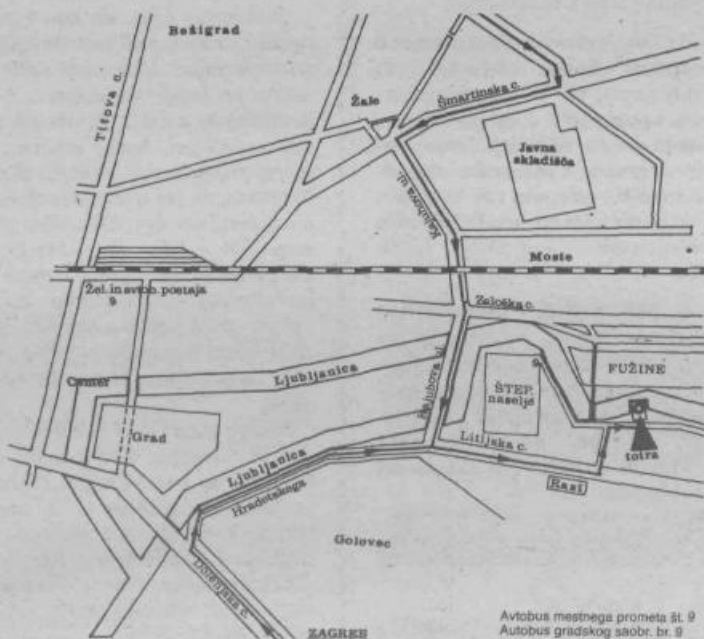
večjih zmogljivosti, omogočali manjše zaloge izdelkov, kar je pomembno zato, ker je njihova prodaja, vsaj kar zadeva plastične izdelke, sezonskega značaja. Tako se bodo znebili velikih zalog, ki vežejo nase preveč denarja.

Totra je tudi na spisku izvoznikov naše občine. Prek naših meja prodajo okoli 8 do 10 odstotkov celotne proizvodnje; predvsem so to plastične cevi, ki jih kupuje Italija, lani pa so prvič poskušali izvažati tudi pozamenterijsko.

D. J.

Pogled na proizvodnjo v tozdu Izdelki iz plastičnih mas (Foto: D. J.)

Večja izbira v Daš imaš

Že tretji mesec je na Pokopalski 10, tam, kjer je bila včasih cvetličarna, odprta trgovina, ki ima zanimivo ime Daš imaš. Prav v teh dneh pa sta lastnika Simka in Safet Bektašević lokalno začasnoma zaprla, kajti odločila sta se, da ga povečata za še približno dvajset kvadratnih metrov, tako da bo še enkrat večji kot zdaj, kar jima bo omogočilo tudi prodajo živil, po katerih ljudje največ sprašujejo, a jim zdaj z njimi ne morejo postreči. Doslej so kupci v trgovini lahko kupovali predvsem razne

pijače, piškote, sladkarije, sadje, zelenjavo, alpsko mleko, trajni kruh in še nekatera druga živila, vendar pa ljudje v dopoldanskih urah sprašujejo predvsem po svežem mleku in kruhu, mesu, salami, siru in podobnem, prav tega pa v Daš imaš do sedaj niso imeli.

Ko bo Daš imaš ponovno odprto, to naj bi se zgodilo predvidoma v zadnji tretjini tega meseca, bodo v njem imeli na voljo vsa živila, pa tudi vse druge izdelke, kot na primer čistila in pralne praške, ki jih naj bi ponujala trgovina take vrste. Lastnika

upata, da bo potem v prodajalni, v kateri bo moč kupiti domala vse, kar potrebujemo za vsakdanjo rabo, tudi v dopoldanskih urah več prometa, saj je, pravita, nadvse dolga pot do trgovine in čakati kupec, obenem pa tudi ni pravega zaslužka. Simka in Safet Bektašević prav vse, kar je treba postoriti v trgovini, to je od nabave do prodaje in pospravljanja, naredita sama. Tako imata ob dveh majhnih otrokih in ob dejstvu, da je trgovina odprta vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od osme ure zjutraj do desete zvečer, polne roke dela. Najbrž ni treba posebej poudarjati, a naj vseeno pomenimo, da so cene v Daš imaš prav take kot povsod drugje. Besedilo in slika: D. J.

Iz glasil delovnih organizacij

● Mitja Svetelj, novi predsednik poslovnega odbora SOZD Emona

Na zadnji lanski seji delavskega sveta SOZD Emona so delegati med drugim tudi soglasno sprejeli sklep, s katerim so imenovali Mitjo Svetelja, dipl. pravnika, za predsednika poslovnega odbora SOZD Emona za obdobje od 18. 11. 1988 do 18. 11. 1992. Mitja Svetelj je bil dosedanj vršilec dolžnosti teh poslov.

● Inž. Janez Škraba, novi direktor tozda Prehrana

Janez Škraba, ki je pred leti več kot desetletje vodil Emonino Mesno industrijo v Zalogu, je prvega decembra prevzel posle vodenja Emoninega tozda Prehrana, ki sodi v okvir Emoninega Blagovnega centra.

● Emona center v Novih Fužinah star dve leti

12. decembra 1986 je Emonina Maloprodaja v Novih Fužinah odprla E-center. Tedaj so nad

vhod napisali: »Nisem lep – bom pa dober«. Stavba tedaj še ni imela zunanje preobleke. Danes je tudi ta šesti Emonin E-center oblečen v lepo emonsko rdečo barvo in zelo dobro založen. Promet se je v tem centru v dveh letih povečal skoraj desetkratno, je povedal poslovodja Safet Dužić.

● Janez Debeljak, direktor TE-TO Ljubljana, v novoletni številki glasila ELGO:

Naš glavni cilj v letu, ki se izteka, je bil vzdrževanje tehnologije v elektrarni, ki je pri prvih dveh blokih na koncu življenjske dobe. Naš trud ni bil zaman, saj bomo proizvedli za 15% več električne energije, kot smo načrtovali in za šest odstotkov več toplote in načrtovane količine pare. Kljub dobremu poslovanju pa so zaradi premajhnega prihodka in prevelikih zalog premoga naši poslovni rezultati najslabši v zadnjih desetih letih. To samo še potrjuje pravilo, da dobro delo nima v naši

panogi nikakršnega vpliva na poslovni rezultat. Za zaloge premoga, ki so posledica trboveljskega remonta in lanske mile zime, smo morali preko celega leta najemati kredite in jih imamo v začetku decembra za 20 novih milijard, za kar bomo plačali več kot 10 milijard obresti. Temu vprašanju smo posvečali veliko časa in ga reševali na najrazličnejših nivojih, vendar ni bilo zadovoljivo rešeno. Ker denarja za obratna sredstva TE-TOL nima, bomo šli v prihodnjem letu na minimalne zaloge, da bomo nekako rešili likvidnostne težave. Drugo pomembno delo, ki nas čaka v naslednjem letu, pa je priprava sanacije prvih dveh blokov in odzveplavanje za tretji blok.

● Iz decembrske številke GLASNIKA, glasila delavcev živilskega kombinata Žito Ljubljana

Leto 1988 je bilo Žitovo jubilejno leto. Pred 30 leti je bil namreč ta živilski kombinat ustanovljen. Okrog jubileja niso počeli kaj dosti hrupa, saj so morali svoje moči predvsem usmeriti v proizvodnjo in tržne rezultate. 30-letnico so obeležili s slovesnostjo, na kateri je 22 delavcev prejelo odlikovanja SFR Jugoslavije, dolgoletni direktor Franc Puterle pa je prejel »Žitov zlati žnaka«. Po vsem tem pa so imeli še družabno srečanje.

Vendar decembrska številka Žitovega glasila ni posvečena temu dogodku, namenjena je sedanjosti za jutri. Analizirana je reforma gospodarskega sistema in njeno uveljavljanje v Žitu. V prispevku je »zakoličena« pot, ki se je oblikovala v dosedanjih praksi in možnostih, ki jih daje gospodarski sistem. Objavljamo zaključni del tega osrednjega prispevka:

V času, ko razmišljamo o ekonomski reformi v naši delovni organizaciji, imajo najodgovornejšo vlogo vodilni in vodstveni delavci, ki morajo pokazati znanje ter s sodelovanjem pomagati najti take rešitve, ki ne bodo prizadele ne celote in ne njenih posameznih delov. Prepričani smo, da bo na začetku zelo težko zapustiti okope posameznih graščin in zamenjati imenovalce v naših računih. Ekonomska situacija, ki pa ni več vprašljiva, nas sili v zelo zaprte dialoge in zelo odgovorno ravnanje. Doživljali bomo selekcijo ali izbor razmišljanj in po vsej verjetnosti tudi kadrovske selekcije na vseh ravneh odločanja. Vodilnim in vodstvenim delavcem moramo povedati, če se z njimi ne bomo strinjali, da je to tako in da je bolje, če bi uveljavljali svoja razmišljanja v drugih podjetjih. V to vključujemo tudi poslovodstvo podjetja, ki ima nedvomno pomembno mesto v tej igri; če ne prodre z modelom, ki ga zagovarja, tudi ne more sprejemati odgovornosti za nadaljnjo usodo podjetja!

Popravek iz prejšnje številke

V novoletni številki Naše skupnosti nam je tiskarski škrat kar nekajkrat ponagajal. Najbolj pa nam jo je zagal pri priimku direktorja Živilskega kombinata Žito, ko mu je dodal črko in ga preimenoval v Marko Skok namesto da bi ostal, kot je prav, Marko Sok.

Bralcem in Marku Soku se opravičujemo!

Uredništvo

NOVOLETNO SREČANJE INDIVIDUALNIH IN KOLEKTIVNIH POSLOVODNIH ORGANOV

»Kdor ima staro hišo in mlado ženo, mu dela nikoli ne manjka«

To je bil moto novoletnega sporočila Mira Sotlarja, predsednika občinskega izvršnega sveta, ki je na že tradicionalnem novoletnem srečanju direktorjev te pozdravil in na kratko orisal značilnosti preteklega leta in nalog, ki so pred nami.

Stara hiša je naša zastarela industrija in gospodarski sistem. Tako industrija kot vse naše gospodarstvo sta potrebna korenitih prenov in nenehnih prilagajanj zahtevam svetovnega trga. Mlada žena pa je naša mlada, neizkušena in nemirna politika, s katero se je potrebno veliko in vsakodnevno ukvarjati, se ji posvečati, četudi na račun zanemarjanja in opuščanja pozornosti gospodarstvu, naši stari baji. »Zato se za v prihodnje ni treba bati, da bi nam zmanjkalo dela,« je dejal na zaključku svojega orisa naše gospodarske stvarnosti Miro Sotlar. V gospodarstvu imamo še rezerve, veliko rezerv pa imamo tudi v politiki, saj z nezrelo politiko gospodarstvu delamo ogromno škodo. Za naše lanske razmere je dejal, da niso bile tako hude in ne tako rožnate kot druga leta. Lanski gospodarski ukrepi ali Robin Hudovska politika je sicer povzročila veliko težav in slabše rezultate gospodarstva. Tudi majski ukrepi so marsikoga presenetili, našli manj pripravljenosti. Mnogi komercialisti so na primer ostali še naprej naravnani na star način dela. Povečal se je problem družbenih dejavnosti, saj so se v Beogradu odločili, da se najprej sanira gospodarstvo in šele potem družbene dejavnosti

in drugo. Izkušnje imamo, da ima vsak beograjski ukrep za posledico v republiki še slabši zakon in v občini še slabši odlok. Družbene dejavnosti potrebujejo dodatna sredstva, gospodarstvo pa razbremenitve. Zato je v tem letu pričakovati spremembe v organiziranosti družbenih dejavnosti.

Seveda predsednik izvršnega sveta ni mogel mimo znamenitega dogodka v letu 1988, avgustovskih »tehnoloških viškov« v Papirnici Vevče. Dejal je, da se je vihar, sprožen v vročem avgustu, do novembra povsem umiril. Dokazano je bilo, da je tovrstne kadrovske probleme moč reševati tudi z obstoječo zakonodajo in da je problem zmanjševanja števila delavcev problem, s katerim se je potrebno organizirano, pogumno in pošteno spoprijeti. Omenil je tudi anketo, ki jo je izvršni svet pred kratkim izvedel v naših delovnih organizacijah, ki pa je odgovorila, da v naših delovnih organizacijah ni presežkov delavcev. To pa je absurd, je dejal Miro Sotlar in spomnil prisotne, da se nam bo obračanje od tega problema še hudo maščevalo in da bo v prednosti tisti, ki bo te probleme prvi rešil. »Sedaj lahko kadrovske presežke še komu ponudimo, kasneje pa bo to vse manj mogoče,« je zaključil »težji« del svojega novoletnega nagovora, v katerem pa seveda ni manjkala iskrena želja po plodnem sodelovanju in učinkoviti poslovni inovativnosti v letu 1989.

S. GERLICA

● Dedek Mraz na obisku v Pletenini

Kako neizmerno je veselej otrok ob prihodu dedka Mraza! In nič manj se niso veselili tudi otroci uslužbencev Pletenine. V domu v Hrušici so si ogledali predstavo Lutkovnega gledališča o Rdeči kapi. Igralca Lutkovnega gledališča sta bila res odlična in otroci so se jima nasmejali, nato pa pomagali poklicati dedka Mraza.

Na otroških obrazih se je zarisalo veselje, ko je mednje stopil dedek

Mraz. Pokazal jim je, da zna celo čarati! Otroci so bili navdušeni in brez daril dedek Mraz seveda ni prišel. Dedek – sicer iz Lutkovnega gledališča – jih je prinesel kar iz Pletenine. Tople trenirke se je razveselil vsak otrok, a to v primerjavi s slikanjem ob dedku Mrazu ni nič. V otroških očkah so se vžigale iskricice veselja in kako ponosen je bil Peterček, ko je povedal dedku pesmico o zimi. Otroci so sanjali svoje sanje, saj z dedkom Mrazom pozabimo na vse težave, ki pa, na srečo, otrok še ne dosežejo!

Pa srečno 1989!

TB

Mercator - Mednarodna trgovina n. sol. o.

tozid **Slovenija sadje hladilnica** n. sol. o.

ZALOG, Hladilniška 38
61260 Ljubljana-Polje
Telefon: (061) 481 028
telex: 31-405

STORITVE:

- zmrzovanje
- hlajenje
- predelava sadja
- zorenje sadja
- sušenje sadja

Srečno in uspešno novo leto 1989